

A hadrakolt seregnél a tábori rendészeti szolgálatot a tábori csendőrség látta el. A tábori csendőrséget a kőzbiztonsági szolgálatból elvont cső. tisztekből és tñts-ekből alakították, szükség szerinti mértékben kiegészítve a csendőrség nyugállományú és tartalékos tagjaival.

Hadseregként egy tábori rendészeti előadó működött a hds. vkf. mellett, aki csak cső. törzstiszt lehetett, rendszerint ezredesi rendfokozatban. Ez a cső. törzstiszt volt a hds. táb. rendészetének irányítója. Ellenőrzést gyakorolt a hds. tábori rendészeti alakulatai felett és szakszempontból adta meg a szükséges irányítást is. Hozzá kellett felterjesztetni a tábori bírósághoz tett feljelentésekről, valamint a megéjtett nyomozásokról és a hiderítően esetekről készített iratok másodpéldányait is. Szükség esetén ő rendelkezett a kivégzésekkel.

A tábori rendészeti szolgálatot tulajdonképpen a táb. cső. szak-ok vagy táb. cső. og-ok látták el. A táb. cső. szak. mindig cső. tiszt (főtiszt) vezetés alatt állott és létszáma rendszerint 40-50 fő volt. Minden szakaszhoz 2 vagy 3 olyan csendőr is be volt osztva, aki az idegen ajkú lakosság nyelvét szóban és írásban tökéletesen bírta.

A táb. cső. szak. -ok a hds. pség, valamint az alá tartozó hdt. és ho. pságok törzseibe lettek beosztva, még pedig sokszor külön táb. cső. szak. -t kapott a pség. l. a. és külön az l. c. osztálya. A táb. cső. szak. -ok a hds., hdt. vagy ho. pságok közvetlen alakulatai közé tartoztak, rendszerint a vkf. -nek voltak alárendelve és álláspontjukat velük együtt változtatták.

A táb. cső. szak. működési területe mindig azonos volt annak a pságnak a működési területével, ahova be volt osztva. Szükség esetén a vkf. a táb. cső. szak. működési területének 1-1 fontosabb állomáshelyére néhány főből álló őrsöt telepített. Ilyenkor ezek a táb. cső. őrsök valamelyik ezredparancsnokságnak lettek alárendelve.

A táb. cső. szakasznak és őrsük ruha, élelem, lőszer és szoldellátás szempontjából mindig valamelyik honv. gh. hatáskörébe lettek utalva.

A táb. csendőrség szervezését és működését a "Tábori Rendészeti Utasítás" szabályozza. Részletesen előírja a táb. cső. őrsre háruló feladatokat s az is bentfoglaltatik, hogy a táb. cső. -t semmi olyan szolgálatra nem lehet felhasználni, amit ez az utasítás elő nem ír.

A táb. cső. őrsök sokoldalú feladatát esakalmakkal felsorolni lehetetlen, de a háború folyamán a leggyakoribbak a következők voltak.

Megszálló alakulatoknál: Az állomáshely állandó portyázása mozgó járőrök által.

Sötétodástól-virradatig úgy a honvéd egyének, mint a polgári lakosság mozgásának ellenőrzése.

A partizánok által veszélyeztetett útvonal forgalomnak éjjelre való teljes leállításra, nappali időszakban pedig csak megszorozott és kiiktatott csoportoknak engedélyezése.

Rémhírtérjesztés megakadályozása. Rádiók, nyomdák és más hírszolgálati eszközök zár alá vétele.

Korcsmák, piacok, mezők és más nyilvános helyiségek állandó ellenőrzése.

Közelhárítás.

A polgári lakosság körében élő szokásos bűntettesek, partizán és kőmgyanus egyének gyakori ellenőrzése.

A polgári lakosság fegyverbeszolgáltatási kötelezettségének ellenőrzése.

A légvédelmi sötétítés ellenőrzése.

Forgalom irányítása, szükség szerint.

A honvédség érdekeit sértő cselekmények (hidak, vasutak, telefon vonalak megromlása stb.) tettszei ellen eljárni, valamint a honvédség tagjai ellen elkövetett bűncselekmények polgári tetteit feljelenteni.

Katonaszökevények utáni nyomozás és ellenük eljárás.

A polgári lakosság által közbiztonság bűncselekmények miatt feljelentett honvéd egyének elleni nyomozás és eljárás.

A honvéd egyének által a polgári lakosságnak eladott kincsek elleni eljárás.

A hadrakat szervezetét a tábori rendészeti szolgálatot a tábori csendőrség látta el. A tábori csendőrséget a közbiztonsági szolgálatból elvont cső. tisztekből és tthts-ekből alakították, szükség szerinti mértékben kiegészítve a csendőrség nyugállományú és tartalékos tagjaival.

Hadseregenként egy tábori rendészeti előadó működött a hds. f. mellett, aki csak cső. törzstiszt lehetett, rendszerint ezredesi rendfokozatban. Ez a cső. törzstiszt volt a hds. táb. rendészetének irányítója. Ellenőrzést gyakorolt a hds. tábori rendészeti alakulatai felett és szakszempontból adta meg a szükséges irányításokat is. Hozzá kellett elterjeszteni a tábori bírósághoz tett feljelentésekről, valamint a megírt nyomozásokról és a kiderítetlen esetekről készített iratok másodpéldányait is. Szükség esetén ő rendelte el a kivizsgálásokat.

A tábori rendészeti szolgálatot tulajdonképpen a táb. cső. rak-ok vagy táb. cső. og-ok látták el. A táb. cső. szak. mindig cső. tiszt (főtiszt) vezetéke alatt állott és létszáma rendszerint 40-50 fő volt. Minden szakaszhoz 2 vagy 3 olyan csendőr is be volt osztva, aki az idegen ajkú lakosság nyelvét szóban és írásban tökéletesen bírta.

A táb. cső. szak.-ok a hds. pság, valamint az alája tartozó hdt. s ho. pságok törzseibe lettek beosztva, még pedig sokszor külön táb. cső. szak.-t kapott a pság. l. a. és külön az l. c. osztálya. A táb. cső. szak.-ok a hds., hdt. vagy ho. pságok közvetlen alakulatai közé tartoztak, rendszerint a vkf.-nek voltak alárendelve és álláspontjukat velük együtt változtatták.

A táb. cső. szak. működési területe mindig azonos volt annak a pságnak a működési területével, ahova be volt osztva. Szükség esetén a táb. cső. szak. működési területének 1-1 fontosabb állomáshelyére néhány főből álló őrsöt telepített. Ilyenkor ezek a táb. cső. őrsök valamelyik ezredparancsnokságnak lettek alárendelve.

A táb. cső. szakaszok és őrsök ruha, élelem, lőszer és szoldatlátás szempontjából mindig valamelyik honv. gh. hatáskörébe lettek utalva.

A táb. csendőrség szervezetét és működését a "Tábori Rendészeti Utasítás" szabályozza. Részletesen előírja a táb. cső. sgre háruló feladatokat s az is bentfoglalatik, hogy a táb. cső. -t semmi olyan szolgálatra nem lehet felhasználni, amit ez az utasítás elő nem ír.

A táb. cső. sgség sokoldalú feladatát ezalkalommal felsorolni lehetetlen, de a háború folyamán a leggyakoribbak a következők voltak.

Megszálló alakulatoknál: Az állomáshely állandó portyázása mozgó járőrök által.

Sötétédestől-virradatig úgy a honvéd egyének, mint a polgári lakosság mozgásának ellenőrzése.

A partizánok által veszélyeztetett útvonal forgalomnak éjjelre való teljes leállítás, nappali időszakban pedig csak megszerkesztett és kioktatott csoportoknak engedélyezése.

Rémhírtérjesztés megakadályozása. Rádiók, nyomdák és más hírszolgálati eszközök zár alá vétele.

Korcsmák, piacok, mozik és más nyilvános helyiségek állandó ellenőrzése.

Kémelhárítás.

A polgári lakosság köreiben élő szokásos bűntettesek, partizánok és kémgyanus egyének gyakori ellenőrzése.

A polgári lakosság fegyverbeszolgáltatási kötelezettségének ellenőrzése.

A légvédelmi sötétítés ellenőrzése.

Forgalom irányítás, szükség szerint.

A honvédség érdekeit sértő cselekmények (hidak, vasutak, telefonvonalak megrongálása stb.) tettesei ellen eljárni, valamint a honvédség tagjai ellen elkövetett bűncselekmények polgári tetteseit feljelenteni.

Katonaszökevények utáni nyomozás és ellenük eljárás.

A polgári lakosság által közönséges bűncselekmények miatt bejelentett honvéd egyének elleni nyomozás és eljárás.

A honvéd egyének által a polgári lakosságnak eladott kincsek, értékek elleni nyomozás és eljárás.

Harcoló alakulatoknál: A már irtakon kívül, az arcvonalat elhagyott honvéd egyének feltartóztatása és pségának átadása.

Alakulatoktól elszakadt honvéd egyének összegyűjtése és irányítása. Lőszer és élelmiszer utánpótláshoz szükséges járművek, lovak és közimunkások kirendelése.

Az ellenség által elhagyott fegyverek, élelmiszer vagy ruha raktárak és más kincstári ingóságok lefoglalása és beszolgáltatása.

Fosztogatások megakadályozása.

A lakosság élelmiszer, lőtáp vagy üzemanyag beszolgáltatási kötelezettségének ellenőrzése és még sok minden más.

A II. világháború folyamán, a doni visszavonulással kapcsolatban a táb. csőtség egy különleges feladatot is kapott: A hazaszállításra kerülő 2. hds. ti.-i és leg. tagjainak csomagjait kellett ellenőrizni. Bár a táb. csőtség csak a kiadott parancsot teljesítette, kivételt még a saját cső. bajtársaival sem tett, mégis e szolgálat végrehajtásáért sok honvéd bajtárs nehezelt meg Testületünkre.

Az igazság kedvéért azt is meg kell jegyezni, hogy a táb. csőt. egyes pk.-ok-tisztelet a kivételnek- olyan feladatokra is fel akarták használni, amit a Tábori Rendészeti Utasítás nem ír elő vagy egyenesen megtilt. Ilyenkor a táb. cső.-nek minden leleményességére szükség volt, hogy kényes helyzetekben is hű maradjon cső. mivoltához.

Végül nem szabad összetévesztetni a tábori csőséget a háború utolsó szakaszában létesített Harcfegyelem biztosító alakulatokkal. Ezek szintén kaptak a tábori csendőrt megillető jogokat, de szervezetük, vezetésük és kiképzésük teljesen honvédségi volt, csupán szakelődőként volt néhány cső. ti. és thts. oda vezényelve. Az a tény, hogy az ezekben az alakulatokba tartozók egyrésze táb. cső.-nek nevezte magát, még nem tette őket csendőrökké és semmi esetre sem lehet a túlkapásaikat a csendőrség rovására írni. És míg ezek az alakulatok a hátrább fekvő helyeken csendőrösködtek, az alatt a mi igazi csendőr bajtársaink gyenge felszerelésükkel is vitézül állták helyüket és tömegesen áldozták fel életüket a Hárpátokban, Nagyváradnál, Csepelen, Budapestben, a Balatonnál és Hazánk sok-sok névtelen kis falujában.